

**PLAN MOT DISKRIMINERING,
TRAKASSERIER, SEXUELLA TRAKASSERIER
OCH KRÄNKANDE BEHANDLING
*SVALSTA FÖRSKOLA 20251103***

Innehållsförteckning

Grunduppgifter.....	3
Syfte.....	3
Bakgrund	4
Skollagen	4
Diskrimineringslagen	5
Definitioner.....	5
Vad är diskriminering?	5
Olika former av diskriminering	6
Diskrimineringsgrunderna.....	7
Vad innebär kränkande behandling?.....	8
Enhetens rutiner för arbetet med planen	9
Enhetens rutiner för arbetet med planen	10
Redogörelse för enhetens utvärdering av föregående utbildningsårs plan	11
Förebyggande arbete:.....	11
Främjande arbete:	11
Främjande arbete	12
Förskolans främjande arbete kopplat till de olika diskrimineringsgrunderna	13
Följa upp och utvärdera:.....	14
Förebyggande arbete.....	15
Kartläggning av risker	15
Matris för förebyggande arbete	17
Rutin för Kränkingsanmälan	25
Bilaga 1 - Frågor i Prorenata vid anmälan.....	18

Grunduppgifter

Den här planen mot diskriminering, trakasserier, sexuella trakasserier och kränkande behandling gäller för *skriv förskolans namn*.

Det är förskolans biträdande rektor som har det övergripande ansvaret för planen, som upprättades den 2025-11-03 och gäller i ett år.

Förskolans arbete med likabehandling genomförs i enlighet med bestämmelser i Skollagen och Diskrimineringslagen och i samverkan med all förskolans personal. Alla barn som deltar i verksamheten involveras i upprättande och uppföljning och barnens vårdnadshavare/föräldrar görs delaktiga.

Vår plan finns alltid tillgänglig på förskolan i våra hallar samt på förskolans webbsida.

Arbetet med planen genomförs löpande under året, med särskilda avstämningspunkter enligt vår årsplanering som finns beskriven i planen.

Uppföljningar genomförs systematiskt på gemensam PUT (Pedagogisk Utvecklings Tid), kort uppföljning i november, uppföljning i december, kort uppföljning i mars och på vår utvärdering i maj.

Syfte

Förskolans plan mot diskriminering, trakasserier, sexuella trakasserier och kränkande behandling är ett viktigt verktyg för att planera och genomföra likabehandlingsarbetet på ett strukturerat och systematiskt sätt. Arbetet med att ta fram planen är också ett sätt att förankra likabehandlingsarbetet och säkerställa att alla som berörs, såväl barn som vuxna, involveras och har möjlighet att få komma till tals.

Planen mot diskriminering, trakasserier, sexuella trakasserier och kränkande behandling ska fungera som stöd när förskolan arbetar för att främja barnens lika rättigheter och möjligheter och för att förebygga diskriminering, olika former av trakasserier och kränkande behandling. Planen tydliggör att förskolans likabehandlingsarbete måste vara konkret för att fungera, det räcker inte med visioner och högt uppsatta mål utan det måste också finnas tydlighet kring hur varje enhet ska arbeta för att nå målen.

Alla i verksamheten behöver vara insatta i likabehandlingsarbetet – det bästa sättet att förankra planen är genom delaktighet.

Planen lyfter fram vårt arbete med 2.1 Normer och Värden i vår läroplan för förskolan, Lpfö18.

Bakgrund

Förskolans läroplan (Lpfö 18) beskriver förskolans värdegrund och uppdrag och innehåller mål och riktlinjer för arbetet. Utbildningen i förskolan ska förmedla och förankra respekt för de mänskliga rättigheterna och de grundläggande demokratiska värderingar som det svenska samhället vilar på.

I enlighet med förskolans läroplan har förskolan i uppdrag att spegla de värden och rättigheter som uttrycks i FN:s konvention om barnets rättigheter, Barnkonventionen, som i och med lag (2018:1197) om Förenta nationernas konvention om barnets rättigheter gäller som svensk lag. Utbildningen ska därför utgå från vad som bedöms vara barnets bästa, att barn har rätt till delaktighet och inflytande och att barnen ska få kännedom om sina rättigheter.

Alla som arbetar i förskolan ska främja alla människors lika värde. Inget barn i förskolan bli utsatt för diskriminering på grund av kön, könsöverskridande identitet eller uttryck, etnisk tillhörighet, religion eller annan trosuppfattning, funktionsnedsättning, sexuell läggning eller ålder, hos barnet eller någon som barnet har anknytning till, eller för annan kränkande behandling.

Skollagen

Bestämmelser om förskolans skyldighet att arbeta för att motverka kränkande behandling finns i Skollagens (2010:800) kapitel 6. Här framgår också att det är absolut förbjudet för huvudman eller personal att i samband med verksamheten utsätta ett barn för kränkande behandling.

Skollagen ställer krav på förskolans huvudman att se till att det inom ramen för varje särskild verksamhet bedrivs ett målinriktat arbete för att motverka kränkande behandling av barn och elever.

Arbetet mot kränkande behandling ska dokumenteras i en årlig plan.

Förskolans plan ska innehålla en översikt över de åtgärder som behövs för att förebygga och förhindra kränkande behandling av barn. Det ska också finnas en redogörelse för vilka av dessa åtgärder som förskolan avser att påbörja eller genomföra under det kommande året. En redogörelse för hur de planerade åtgärderna har genomförts följs upp i enhetens utvärderingen av föregående utbildningsårs plan.

Förskolans plan ska också innehålla en beskrivning av det främjande arbete vars syfte är att stärka de positiva förutsättningarna för likabehandling och respekten för allas lika värde.

Att förskolans plan mot kränkande behandling ska upprättas, följas upp och ses över under medverkan av barnen i den verksamhet som planen gäller för följer av en särskild förordning (2006:1083) om barns och elevers deltagande i arbetet med en plan mot kränkande behandling.

Diskrimineringslagen

Av Diskrimineringslagen (2008:567) framgår att det är absolut förbjudet för den som arbetar inom utbildningsverksamhet att göra sig skyldig till diskriminering av ett barn eller en elev i samband med denna verksamhet.

Förskolans huvudman ska ha riktlinjer och rutiner för att förhindra trakasserier och sexuella trakasserier i samband med verksamheten. Riktlinjerna och rutinerna ska följas upp och utvärderas.

I diskrimineringslagen finns också krav på att förskolans huvudman ska arbeta förebyggande med aktiva åtgärder, vilket handlar om att fortlöpande undersöka om det finns risker för diskriminering (direkt eller indirekt), repressalier eller andra hinder för enskildas lika rättigheter och möjligheter i verksamheten.

När man har identifierat risker och hinder ska man analysera orsaker till dessa och vidta skäliga förebyggande åtgärder för att avvärja dem. Arbetet ska även följas upp och utvärderas. De åtgärder man beslutar om ska tidsplaneras och genomföras så snart som möjligt.

Aktuella riktlinjer, rutiner och åtgärder ska årligen dokumenteras och denna dokumentation ska också innehålla en redogörelse för hur förskolan har samverkat med barn och anställda.

Arbetet med aktiva åtgärder (förebyggande arbete) mot diskriminering ska dokumenteras löpande.

Definitioner

Vad är diskriminering?

Diskriminering innebär att ett barn missgynnas av skäl som har samband med en eller flera av de sju diskrimineringsgrunderna: kön, könsöverskridande identitet eller uttryck, etnisk tillhörighet, religion eller annan trosuppfattning, sexuell läggning, funktionshinder eller ålder.

En beskrivning av vad varje diskrimineringsgrund går att läsa nedan under rubriken Diskrimineringsgrunderna.

Eftersom diskriminering handlar om missgynnande förutsätter det någon form av maktförhållande mellan den som utsätter och den som utsätts. Det är således personal, skolläda eller huvudmannen som kan göra sig skyldiga till diskriminering gentemot barn och elever. Barn och elever kan inte diskriminera varandra i juridisk mening. Både barn och vuxna kan dock utsätta andra för det som kallas för trakasserier respektive sexuella trakasserier. Med trakasserier menar man kränkningar som har samband med någon diskrimineringsgrund. Sexuella trakasserier innebär att kränkningen ska vara av sexuell karaktär.

Olika former av diskriminering

Direkt diskriminering

Med direkt diskriminering menas att någon missgynnas genom att behandlas sämre än någon annan i en jämförbar situation och detta missgynnande har samband med en eller flera av diskrimineringsgrunderna.

Indirekt diskriminering

Med indirekt diskriminering menas att någon missgynnas genom tillämpning av en bestämmelse som framstår som neutral men som i praktiken kan innebära att personer behandlas sämre än andra och detta har samband med en eller flera av diskrimineringsgrunderna. Det är inte diskriminering om man kan visa att bestämmelsen har ett berättigat syfte och används på ett sätt som är både lämpligt och nödvändigt för att uppnå detta syfte.

Bristande tillgänglighet

Med bristande tillgänglighet avses att en person med funktionsnedsättning missgynnas genom att verksamheten inte har vidtagit skäligen åtgärder för tillgänglighet för att säkerställa att hen ska komma i jämförbar situation med en person som inte har samma funktionsnedsättning. Vad som bedöms vara skäligen åtgärder avgörs av förutsättningarna i det enskilda fallet.

Trakasserier

Med trakasserier menas ett uppträdande som kränker någons värdighet och som har samband med någon av diskrimineringsgrunderna. Till skillnad från övriga diskrimineringsformer förutsätter inte trakasserier att det finns ett maktförhållande mellan den som utsätter och den som utsätts. Detta innebär att ett barn kan utsättas för trakasserier av såväl personal som andra barn i verksamheten.

Trakasserier kan vara fysiska (till exempel slag eller knuffar), verbala (till exempel nedsättande ord, hot eller ryktesspridning) eller psykosociala (till exempel grimaser eller utfrysning ur gemenskapen).

För att det ska vara trakasserier behöver kränkningen kopplas till någon eller flera av de sju diskrimineringsgrunderna.

Sexuella trakasserier

Med sexuella trakasserier menas ett uppträdande som kränker någons värdighet och som är av sexuell karaktär. Det kan till exempel innebära att man upplever att någon tittar på en på ett oönskat och närgånget sätt, tafsar eller tar på ens kropp på ett sätt man inte vill eller kommer med olika former av kommentarer eller anspelningar som har sexuell natur.

Diskrimineringsgrunderna

Det finns sju diskrimineringsgrunder i Diskrimineringslagen. Dessa är:

Etnicitet

En persons hudfärg, nationella eller etniska ursprung. Alla människor har en eller flera etniciteter.

Religion eller annan trosuppfattning

Åskådningar såsom kristendom, islam, buddism, ateism och agnosticism.

Kön

Att någon är kvinna eller man. I Sverige fastställs vilket juridiskt kön en person tillhör när man föds och detta registreras i folkbokföringen. Man kan välja att ändra sitt juridiska kön och förbudet mot könsdiskriminering omfattar även personer som vill ändra eller har ändrat sitt juridiska kön.

Sexuell läggning

Med detta avses homosexuell, bisexuell eller heterosexuell läggning

Funktionsnedsättning

Med detta menas varaktiga fysiska, psykiska eller begåvningsmässiga begränsningar av en persons funktionsförmåga. En funktionsnedsättning kan vara medfödd eller ha uppstått senare i livet, på grund av skada eller sjukdom.

Ålder

Med detta menas hur länge man har levt. Inom utbildningsverksamhet räknas det inte som diskriminering att särbehandla barn på grund av deras ålder, om det görs för ett berättigat syfte och används på ett sätt som är både lämpligt och nödvändigt för att uppnå detta syfte

Könsidentitet och könsuttryck

Könsidentitet är vilket kön en person identifierar sig som medan könsuttryck handlar om hur en person väljer att uttrycka sitt kön, till exempel genom kläder och kroppsspråk. Om en person missgynnas på grund av att hen har en könsidentitet eller ett könsuttryck som bryter mot de normer som finns kring kön i samhället kan det innebära diskriminering.

Vad innebär kränkande behandling?

Kränkande behandling regleras i Skollagens kapitel 6. Kränkande behandling innebär att ett barn utsätts för ett uppträdande som kränker barnets värdighet, utan att detta har något samband med en eller flera diskrimineringsgrunder.

Kränkningar kan vara fysiska (till exempel slag eller knuffar), verbala (till exempel nedsättande ord, hot eller ryktesspridning) eller psykosociala (till exempel grimaser eller utfrysning ur gemenskapen).

För kränkningar krävs en insikt om att det egna uppträdandet kan upplevas som kränkande, enligt praxis kränker inte barn varandra före 2.5 - 3 års ålder utan då infaller tillsynsansvaret.

Enhetens rutiner för arbetet med planen

	Augusti	September	Oktober	November	December
Årsplan	Främjande arbetet Utbildningsstruktur och utbildningsplaneringar skrivs och ses över av pedagogerna på avdelningen. Förebyggande arbete - Kartlägg och identifiera risker.	Främjande arbetet Utbildningsstruktur och utbildningsplaneringar skrivs och ses över av pedagogerna på avdelningen. På studiedagen väljs 2 insatser från det främjande arbetet samt 1 insats från Västra områdets fokuserade värdegrundsarbete. Insatser som följs under utbildningsåret i SKA. Förebyggande arbete Kartlägg för att identifiera risker. Risker sammanställs och åtgärder planeras på studiedagen – skriv i matrisen.	Främjande och förebyggande arbetet pågår i utbildning och undervisning.	Främjande och förebyggande arbetet pågår i utbildning och undervisning. Kort uppföljning, följ upp ert förebyggande och främjande arbete.	Främjande och förebyggande arbetet pågår i utbildning och undervisning. Uppföljning av det förebyggande och främjande arbetet på studiedagen.
SKA: PUT och Gemensam PUT	Dokumentera det främjande och förebyggande arbetet i SKA på PUT.	Dokumentera det främjande och förebyggande arbetet i SKA på PUT.	Dokumentera det främjande och förebyggande arbetet i SKA på PUT.	Dokumentera det främjande och förebyggande arbetet i SKA på PUT. Kort uppföljning av planen på PUT.	Dokumentera det främjande och förebyggande arbetet i SKA på PUT.
BHG/PDK-gruppen			En ny plan upprättas av gruppen. Planen kommuniceras till barn, pedagoger och vårdnadshavare.		

Enhetens rutiner för arbetet med planen

	Januari	Februari	Mars	April	Maj	Juni
Årsplan	Främjande och förebyggande arbetet pågår i utbildning och undervisning.	Främjande och förebyggande arbetet pågår i utbildning och undervisning. Enkät till vårdnadshavare.	Främjande och förebyggande arbetet pågår i utbildning och undervisning. Kort uppföljning av planen.	Främjande och förebyggande arbetet pågår i utbildning och undervisning.	Främjande och förebyggande arbetet pågår i utbildning och undervisning. Utvärdering av planen sker på studiedagen. Utvärderingen sammanställs på kvalitetsdag och används som underlag i skrivandet av planen	
SKA: PUT och Gemensam PUT	Dokumentera det främjande och förebyggande arbetet i SKA på PUT.	Dokumentera det främjande och förebyggande arbetet i SKA på PUT.	Dokumentera det främjande och förebyggande arbetet i SKA på PUT. Kort uppföljning av planen på PUT.	Dokumentera det främjande och förebyggande arbetet i SKA på PUT.	Dokumentera det främjande och förebyggande arbetet i SKA på PUT.	
BHG-PDK-gruppen	Gruppen samlar in underlag efter uppföljningen i dec + systematiskt under VT; 1. Främjande 2. Förebyggande		Uppföljning av svar från enkät till vårdnadshavare			Gruppen skriver enhetens utvärdering av föregående utbildningsårs plan. Gruppen skriver det främjande arbetet som gäller kommande utbildningsår.

Redogörelse för enhetens utvärdering av föregående utbildningsårs plan

För att säkerställa att likabehandlingsarbetet genomförs systematiskt och strukturerat ska förskolan varje år utvärdera de insatser som genomfördes föregående år. Att utvärdera innebär att man granskar det man beslutat för att se dels om åtgärderna genomfördes så som det var planerat, dels hur resultatet av åtgärderna blev.

Förebyggande arbete:

Alla arbetslag har tagit fram risker och skrivit insatser för att åtgärda dessa. Riskerna åtgärdades i ett tidigt skede under läsåret och att det därefter ej dokumenterades några nya risker. Genom att arbeta i åldersblandade medvetna gruppindelningar har det skapats sammanhang där barnen fått syn på varandras kompetenser och styrkor. Pedagogerna har reflekterat kring en förutsägbarhet när det kommer till mellanrumsprocesser som sker i förskolans verksamhet. Här har vi använt oss av närvarande pedagoger och en gemensam samsyn som skapat förutsättningar för tydliggöra övergångar med hjälp av bildstöd och tydliggörande pedagogik.

Främjande arbete:

Alla arbetslag har medvetet strukturerat upp för att barnen ska mötas i åldersblandade grupper där varje barns kompetens tas tillvara på. På förskolan infinner sig en levande reflektionskultur vilket bidrar till att alla barn får uttrycka sig på olika sätt och blir delaktiga i sitt sammanhang. Pedagogerna skapar gemensamma sammanhang där gruppkänslan stärks och alla får känna sig som en viktig del av någonting större. Pedagogerna möjliggör relationsfrämjande möten genom att skapa levande lärmiljöer tillsammans med barnen. Den tydliggörande pedagogiken skapar en förutsägbarhet vilket i sin tur skapar trygga individer och vilka förväntningar som finns.

Främjande arbete

Det främjande arbetet handlar om att identifiera och stärka de positiva förutsättningarna för likabehandling och respekten för allas lika värde.

Det främjande arbetet ska genomsyra alla delar av verksamheten och bedrivas kontinuerligt, systematiskt och målinriktat. Främjande insatser ska gälla alla barn och riktas mot alla diskrimineringsgrunder. I samband med det främjande arbetet krävs inte att förskolan har identifierat några särskilda risker eller problem.

Det främjande arbetet utgår från förskolans läroplan. Förskolan ska aktivt och medvetet påverka och stimulera barnen inom målområdet, i praktiskt vardaglig och i olika sammanhang. I vårt systematiska kvalitetsarbete (2.1 Normer och värden) har vi ett prioriterat mål som gäller för hela förskolan:

Förskolan ska ge varje barn förutsättningar att utveckla förmågan att ta hänsyn till och leva sig in i andra människors situation samt vilja att hjälpa andra.

Västra områdets fokuserade värdegrundsarbete under utbildningsår 25/26

Lyssnade som strategi

Vi vuxna är viktiga förebilder i arbetet med normer och värden. Pedagogerna utvecklar sitt värdegrundsarbete genom självreflektion och kollegial feedback och reflektionerna dokumenteras.

I förskolans vardag ställer pedagogerna nyfikna frågor till barnen och lyssnar aktivt och öppet på barnets perspektiv. Barns reflektioner behöver få ta tid och ges utrymme i många olika situationer.

Svalsta förskolas främjande arbetssätt

Främjande arbetssätt

Vid terminsstart lägger vi på Svalsta förskola stor vikt på att arbeta gruppstärkande genom lekar, samarbeten och samtal, för att skapa trygghet och ett gemensamt sammanhang där alla blir en viktig del. Vi har ett projekterande arbetssätt med varierad undervisning där alla blir inkluderade. Vi arbetar i mindre åldersblandade grupper där vi strävar efter att alla barns kompetenser tas tillvara på. Pedagogerna uppmärksammar och samtalar kring likheter och olikheter för att ge barnen olika perspektiv. Pedagogerna arbetar efter en superstruktur för att skapa tydlighet och förutsägbarhet. Förskolan tydliggör barnens dag med dagschema, klädschema i hallarna för att skapa en tydlig struktur för att öka barnens självständighet. Pedagogerna strävar efter att öka användandet av bildstöd och tydliggörande pedagogik.

Lärmiljöer och material

På Svalsta förskola strävar vi efter att skapa varierande lärmiljöer tillsammans med barnen där barnens intresse och behov styr. Pedagogerna strävar efter att lärmiljöerna innehåller ett varierat material, kodat som okodat som berikar barnens fantasi. Pedagogerna inspirerar och utmanar barnen att utvidga sina perspektiv och val. I våra lärmiljöer strävar vi efter att ha litteratur som belyser likheter och olikheter. I vår lärmiljö strävar vi efter att skapa en tydlighet vid rutinsituationer t.ex. matplatser och samling.

Pedagogernas förhållningssätt

Pedagogerna reflekterar för att skapa ett gemensamt förhållningssätt och en strävan efter en gemensam barnsyn.

Kollegialt lärande - beprövad erfarenhet och vetenskaplig grund

På Svalsta förskola har vi en strävan efter att arbeta regelbundet och medvetet med TAKK för att främja barnens språkutveckling. Vi uppmuntrar varandra att ha en levande reflektionskultur kring normer och förhållningssätt, där vi delger varandra tankar och erfarenheter. Ett sätt för att nå detta kan vara att observera varandra och våga lyfta olika dilemman som dykt upp.

Förskolans främjande arbete kopplat till de olika diskrimineringsgrunderna

Etnicitet

Pedagogerna skapar en positiv attityd till olikheter

Religion eller annan trosuppfattning

Pedagogerna skapar en positivitet och öppenhet kring olika trosuppfattningar. Samtalet och diskussionen kring att tro på något får bli det centrala.

Kön

Pedagogerna reflekterar kring vårt förhållningssätt och bemötande utifrån kön. Pedagogerna tänker på hur de uttrycker sig och är noga med att inte benämna alla djur, karaktärer och figurer som han eller hon. Vi undviker att köna barn som "tex kom nu killar /tjejer". Vi tänker på hur vi erbjuder aktiviteter.

Sexuell läggning

Barnen ska tidigt få möta en inkluderade miljö där olika familjekonstellationer och kärleksrelationer framställs som lika självklara. Pedagogerna uppmuntrar 13 (29) barnens frågor och reflektioner kring familj och relationer. Vi använder normkritisk litteratur som grund för samtal och reflektioner.

Funktionsnedsättning

Pedagogerna planerar och anpassar undervisningen och utbildningen utifrån varje enskild individ.

Ålder

Pedagogerna har åldersblandade grupper och ser det kompetenta barnet

Könsidentitet och könsuttryck

Pedagogerna reflekterar kring sitt förhållningssätt och är goda förebilder.

Följa upp och utvärdera:

Det främjande arbetet följs kontinuerligt, systematiskt och målinriktat över hela utbildningsåret. På gemensam PUT följs valda insatser från det främjande arbetet. Insatserna följs också upp på kort uppföljning, uppföljning och utvärdering.

Förebyggande arbete

Det förebyggande arbetet handlar om att avvärja de risker för diskriminering, trakasserier, sexuella trakasserier eller kränkande behandling som respektive enhet kan identifiera i sin egen verksamhet.

Varje år utvärderas föregående års insatser och förskolan kartlägger nuläget (sker i augusti och september). Analysen av kartläggningen läggs sedan till grund för det förebyggande arbetet nästa år.

Under kartläggningen:

- Gruppstärkande aktiviteter (starta med kompis-jobb)
- Erbjuder varierat material
- Planeringar/aktiviteter som stöttar kartläggningen
- Kartlägningsfrågor tas fram av arbetslagsledarna och varje arbetslag väljer en eller två kartlägningsfrågor att ha som utgångspunkt.
- Utbildning
- Tydliggörande pedagogik- genomsyrar dagen
- Diskrimineringsgrunderna- bryta ner dem
- Lärmiljöer- grundutbud med inventering. Inspirera till utforskande.

Utbildningsplaneringar:

Utbildningsplaneringar skapas för att skapa en samsyn och en rutin för hur olika

sammanhang ska utformas.

Pedagogerna gör utbildningsplaneringar kring:

- Toalett
- Mat
- Hall

Och vidare situationer som arbetslagen ser ett behov av.

Kartläggning av risker

Som grund för förebyggande åtgärder ska den egna verksamheten undersökas.

I kartläggningen ska förskolan beakta alla sju diskrimineringsgrunder (diskriminering och trakasserier) samt risker för kränkande behandling.

Barn diskriminerar inte barn, vilket gör att barnet inte är en risk. Vi vuxna bär alltid ansvaret (tillsynsansvar) även då vi identifierar risker för trakasserier och kränkande behandling i vår verksamhet.

"Eftersom diskriminering handlar om missgynnande förutsätter det någon form av maktförhållande mellan den som utsätter och den som utsätts. Det är således personal, skolläda eller huvudmannen som kan göra sig skyldiga till diskriminering gentemot barn och elever. Barn och elever kan inte diskriminera varandra i juridisk mening" (från sidan 5)

För kränkningar krävs en insikt om att det egna uppträdandet kan upplevas som kränkande, enligt praxis kränker inte barn varandra före 2.5 - 3 års ålder utan då infaller tillsynsansvaret.

Vi har använt följande metoder vid vår kartläggning:

Diskriminering; Observationer och reflektioner kring pedagogers förhållningssätt (såsom normer, jargong) samarbete, kompetens, rutiner, organisation och arbetssätt. (Diskriminering är kopplat till de sju diskrimineringsgrunderna och bara vuxna kan utsätta barn för diskriminering)

Trakasseri; Observationer och reflektioner kring pedagogers förhållningssätt (såsom normer, jargong). Observation av barngrupp och trygghetsvandringar ute och inne (lokal och miljö). Trakasseri är en kränkande behandling kopplat till en eller flera av de sju diskrimineringsgrunderna. Kan ske av både barn och vuxna.

Kränkande behandling; Observationer och reflektioner kring pedagogers förhållningssätt (såsom normer, jargong). Observation av barngrupp och trygghetsvandringar ute och inne (lokal och miljö). Kan ske av både barn och vuxna.

Kartläggning av risker

Som grund för förebyggande åtgärder ska den egna verksamheten undersökas. I kartläggningen ska förskolan beakta alla sju diskrimineringsgrunder samt risker för kränkande behandling.

Vi har använt följande metoder vid vår kartläggning:

1. Identifiera risker under kartläggningsperioden utifrån diskrimineringsgrunderna och risk för kränkande behandling genom observation. (ca.2/avdelning)
  2. Ta reda på varför dessa är en risk i arbetslaget
  3. Reflektera på olika sätt. Tillsammans med barnen och i arbetslaget.
- 15 (29)
4. Följa upp tillsammans med barnen vilka risker vi tog fram och hur arbetet med dessa gått.

Att ha i åtanke; fokus under kartläggningsperioden ligger på att ta fram risker utifrån observation. Vi valde att ändra metod i vårt trygghetsarbete från

trygghetsvandringarna till observationer, då trygghetsvandringar inte gav det vi ville få

fram. Att få in dessa i vårt systematiska kvalitetsarbete där vi kan följa hur arbetet

med riskerna har gått på ett tydligare sätt.

- Inte fastna vid miljöerna när riskerna tas fram utan fokusera även på olika situationer.
- Använd er av bildstöd när riskerna ska diskuteras tillsammans med barnen.

Matris för förebyggande arbete (Skriv avdelningens namn)

I samband med kartläggningen har vi identifierat följande risker för diskriminering, trakasserier och kränkande behandling:			
Identifierad risk:	<i>Alla barn har inte fått rätt förutsättningar utifrån ålder</i>		
Vid vår analys har vi identifierat följande orsaker till de risker som vi upptäckt i vår verksamhet:	Vi kan se att vid olika tillfällen där mellanrumsprocesser sker har vi pedagoger inte tydliga ansvarsområden, vilket gjort att de yngre barnen inte har fått den stötning de behöver.		
Vårt mål är att:	<i>Alla barn får stötning i att bli självständiga och trygga i mellanrumsprocesser.</i>		
För att åtgärda den risk vi identifierat planerar vi att genomföra följande insatser för att nå vårt mål:			
Vad? Vilken insats sätter vi in?	Hur? Hur ska vi göra?	Vem? Vem ansvarar?	När? Tidplan för insats
<i>Skriv här...</i>	<i>Skriv här...</i>	<i>Skriv här...</i>	<i>Skriv här...</i>
Uppföljning - sker på kort uppföljning i			
Hur? Hur gjorde vi?		Resultat Hur har det gått?	
<i>Skriv här...</i>		<i>Skriv här...</i>	
Utvärdering - sker på våra studiedagar i maj:			
Resultat: Hur har ni arbetat för att nå ert mål? Hur har det gått att åtgärda era risker?		Analys: Varför blev det som det blev? Varför ser resultatet av de vidtagna åtgärderna ut som det gör?	
<i>Skriv här...</i>		<i>Skriv här...</i>	

Matris för förebyggande arbete (Skriv avdelningens namn)

I samband med kartläggningen har vi identifierat följande risker för diskriminering, trakasserier och kränkande behandling:			
Identifierad risk:	<i>De äldre barnen får inte tillräckliga utmaningar i sin utbildning</i>		
Vid vår analys har vi identifierat följande orsaker till de risker som vi upptäckt i vår verksamhet:	<i>Vi har identifierat att många barn behöver stöttning rutinsituationer och lek för att bli självständiga Vi lägger stort fokus på det sociala samspelet, turtagning och lekmönster för att skapa trygghet för alla.</i>		
Vårt mål är att:	<i>Att alla barn ska känna sig trygga i sin omgivning och i gruppen.</i>		
För att åtgärda den risk vi identifierat planerar vi att genomföra följande insatser för att nå vårt mål:			
Vad? Vilken insats sätter vi in?	Hur? Hur ska vi göra?	Vem? Vem ansvarar?	När? Tidplan för insats
<i>Tydliggörande pedagogik i form av bildstöd och dagscheman</i>	<i>Vara nära barnen för att stötta och bygga trygghet. Jobba i mindre grupper. Dela på barnen under dagen i olika konstellationer.</i>	<i>Pedagogerna</i>	<i>Så länge det behövs</i>
Uppföljning - sker på kort uppföljning i			
Hur? Hur gjorde vi?		Resultat Hur har det gått?	
<i>Skriv här...</i>		<i>Skriv här...</i>	
Utvärdering - sker på våra studiedagar i maj:			
Resultat: Hur har ni arbetat för att nå ert mål? Hur har det gått att åtgärda era risker?		Analys: Varför blev det som det blev? Varför ser resultatet av de vidtagna åtgärderna ut som det gör?	
<i>Skriv här...</i>		<i>Skriv här...</i>	

Matris för förebyggande arbete (Skriv avdelningens namn)

I samband med kartläggningen har vi identifierat följande risker för diskriminering, trakasserier och kränkande behandling:			
Identifierad risk:	<i>Pedagogerna använder ålder som argument för indelningar av grupper och vad barnen förväntas klara mer självständigt</i>		
Vid vår analys har vi identifierat följande orsaker till de risker som vi upptäckt i vår verksamhet:	<i>Efter observationer ser vi att vi använder ålder som ett argument för att barnen ska klara saker i olika rutinsituationer, vilket kan skapa risker för kränkning då vi använder ålder som en strategi eller uppskattning av förmågor och utvecklingsnivå. Maktförhållanden mellan vuxen - barn.</i>		
Vårt mål är att:	<i>Pedagogerna tillvaratar barnens kompetens oavsett ålder</i>		
För att åtgärda den risk vi identifierat planerar vi att genomföra följande insatser för att nå vårt mål:			
Vad? Vilken insats sätter vi in?	Hur? Hur ska vi göra?	Vem? Vem ansvarar?	När? Tidplan för insats
<i>- Använda utbildningsplanering - Använda undervisningsplanering - Planera in reflektion på gemensam put och tillsammans med barnen -Observera pedagogerna - plan för att jobba framåt</i>	<i>- Tydliggörande pedagogik genom bildstöd - vara förebildande pedagoger vid rutinsituationer - uppmuntra samarbete mellan barnen oavsett ålder</i>	<i>Pedagogerna ansvarar</i>	<i>Följs upp November månad</i>
Uppföljning - sker på kort uppföljning i			
Hur? Hur gjorde vi?		Resultat Hur har det gått?	
Skriv här...		Skriv här...	
Utvärdering - sker på våra studiedagar i maj:			
Resultat: Hur har ni arbetat för att nå ert mål? Hur har det gått att åtgärda era risker?		Analys: Varför blev det som det blev? Varför ser resultatet av de vidtagna åtgärderna ut som det gör?	
Skriv här...		Skriv här...	

Matris för förebyggande arbete (Skriv avdelningens namn)

I samband med kartläggningen har vi identifierat följande risker för diskriminering, trakasserier och kränkande behandling:			
Identifierad risk:	<i>Diskrimineringsgrund: Ålder</i>		
Vid vår analys har vi identifierat följande orsaker till de risker som vi upptäckt i vår verksamhet:	<i>Att vi pedagoger lätt tar för givet att barnen inte klarar av vissa saker/moment pga att vi ser dem som "för små".</i>		
Vårt mål är att:	<i>Barnen växer och får självförtroende att få klara av och utmanas.</i>		
För att åtgärda den risk vi identifierat planerar vi att genomföra följande insatser för att nå vårt mål:			
Vad? Vilken insats sätter vi in?	Hur? Hur ska vi göra?	Vem? Vem ansvarar?	När? Tidplan för insats
<i>Se det kompetenta barnet.</i>	<i>Tro på barnen och skapa förutsättningar för dem att få göra/prova på.</i>	<i>Pedagogerna</i>	<i>Till nästa studiedag.</i>
Uppföljning - sker på kort uppföljning i			
Hur? Hur gjorde vi?		Resultat Hur har det gått?	
<i>Skriv här...</i>		<i>Skriv här...</i>	
Utvärdering - sker på våra studiedagar i maj:			
Resultat: Hur har ni arbetat för att nå ert mål? Hur har det gått att åtgärda era risker?		Analys: Varför blev det som det blev? Varför ser resultatet av de vidtagna åtgärderna ut som det gör?	
<i>Skriv här...</i>		<i>Skriv här...</i>	

Matris för förebyggande arbete (Skriv avdelningens namn)

I samband med kartläggningen har vi identifierat följande risker för diskriminering, trakasserier och kränkande behandling:			
Identifierad risk:	<i>Pedagogerna har högre förväntningar på flickor än pojkar i hallen (kön).</i>		
Vid vår analys har vi identifierat följande orsaker till de risker som vi upptäckt i vår verksamhet:	<i>Fler flickor än pojkar i barngruppen Flickorna uttrycker sig mer verbalt än pojkarna</i>		
Vårt mål är att:	<i>Pedagogerna möter alla barn lika oavsett kön Pedagogerna ger barnen samma förutsättningar</i>		
För att åtgärda den risk vi identifierat planerar vi att genomföra följande insatser för att nå vårt mål:			
Vad? Vilken insats sätter vi in?	Hur? Hur ska vi göra?	Vem? Vem ansvarar?	När? Tidplan för insats
<i>I hallen får pojkarna mer tid för att känna att de klarar av uppgiften utan stress med närvarande pedagog.</i>	<i>Pedagogerna strukturerar upp för att alla barn i gruppen ska få lika förutsättningar i hallen.</i>	<i>Linnéa & Tessan</i>	<i>Följer upp på nästa studiedag</i>
Uppföljning - sker på kort uppföljning i			
Hur? Hur gjorde vi?		Resultat Hur har det gått?	
<i>Skriv här...</i>		<i>Skriv här...</i>	
Utvärdering - sker på våra studiedagar i maj:			
Resultat: Hur har ni arbetat för att nå ert mål? Hur har det gått att åtgärda era risker?		Analys: Varför blev det som det blev? Varför ser resultatet av de vidtagna åtgärderna ut som det gör?	
<i>Skriv här...</i>		<i>Skriv här...</i>	

Matris för förebyggande arbete (Skriv avdelningens namn)

I samband med kartläggningen har vi identifierat följande risker för diskriminering, trakasserier och kränkande behandling:			
Identifierad risk:	<i>Pedagogerna ger inte de yngre barnen lika stora förutsättningar till talutrymme som till de äldre barnen.</i>		
Vid vår analys har vi identifierat följande orsaker till de risker som vi upptäckt i vår verksamhet:	<i>För många barn i samlingen. Svårt att lyssna in alla barn.</i>		
Vårt mål är att:	<i>Lyssna in och ge alla barn talutrymme.</i>		
För att åtgärda den risk vi identifierat planerar vi att genomföra följande insatser för att nå vårt mål:			
Vad? Vilken insats sätter vi in?	Hur? Hur ska vi göra?	Vem? Vem ansvarar?	När? Tidplan för insats
<i>Samlingar i mindre grupper.</i>	<i>Vi delar in barnen i tre grupper. Vi använder oss av en tal-sten.</i>	<i>Vi pedagoger</i>	<i>Nu och framåt</i>
Uppföljning - sker på kort uppföljning i			
Hur? Hur gjorde vi?		Resultat Hur har det gått?	
<i>Skriv här...</i>		<i>Skriv här...</i>	
Utvärdering - sker på våra studiedagar i maj:			
Resultat: Hur har ni arbetat för att nå ert mål? Hur har det gått att åtgärda era risker?		Analys: Varför blev det som det blev? Varför ser resultatet av de vidtagna åtgärderna ut som det gör?	
<i>Skriv här...</i>		<i>Skriv här...</i>	

Matris för förebyggande arbete (Skriv avdelningens namn)

I samband med kartläggningen har vi identifierat följande risker för diskriminering, trakasserier och kränkande behandling:			
Identifierad risk:	Pedagogerna har inte granskat sitt bemötande av barnen ur perspektivet kön vilket ses som en risk.		
Vid vår analys har vi identifierat följande orsaker till de risker som vi upptäckt i vår verksamhet:	<i>Pedagogerna har inte granskat bemötandet ur detta perspektiv och därför kan det vara en risk att pedagogerna behandlar barnen olika på grund av kön Samhällets påverkan utifrån könstereotypa normer</i>		
Vårt mål är att:	<i>Fortsätta att kritiskt granska oss själva i bemötandet av varje enskilt barn</i>		
För att åtgärda den risk vi identifierat planerar vi att genomföra följande insatser för att nå vårt mål:			
Vad? Vilken insats sätter vi in?	Hur? Hur ska vi göra?	Vem? Vem ansvarar?	När? Tidplan för insats
<i>Fortsätta granska oss själva</i>	<i>Göra utbildningsplaneringar med fokus på hur vi bemöter barnen</i>	<i>pedagogerna</i>	<i>Under höstterminen</i>
Uppföljning - sker på kort uppföljning i			
Hur? Hur gjorde vi?		Resultat Hur har det gått?	
Skriv här...		Skriv här...	
Utvärdering - sker på våra studiedagar i maj:			
Resultat: Hur har ni arbetat för att nå ert mål? Hur har det gått att åtgärda era risker?		Analys: Varför blev det som det blev? Varför ser resultatet av de vidtagna åtgärderna ut som det gör?	
Skriv här...		Skriv här...	

Matris för förebyggande arbete (Skriv avdelningens namn)

I samband med kartläggningen har vi identifierat följande risker för diskriminering, trakasserier och kränkande behandling:			
Identifierad risk:	<i>Att vi pedagoger inte utmanar barnen enskilt utan generellt utifrån barnens ålder</i>		
Vid vår analys har vi identifierat följande orsaker till de risker som vi upptäckt i vår verksamhet:	<i>Vi kan se att vi inte har utmanat barnen utifrån deras kompetenser, utan utifrån deras ålder. Vilket kan leda till att barnen inte utmanas utifrån sin egen utveckling.</i>		
Vårt mål är att:	<i>Att vi ser det enskilda barnet och skapar de bästa förutsättningar för deras utveckling.</i>		
För att åtgärda den risk vi identifierat planerar vi att genomföra följande insatser för att nå vårt mål:			
Vad? Vilken insats sätter vi in?	Hur? Hur ska vi göra?	Vem? Vem ansvarar?	När? Tidplan för insats
<i>att vi pedagoger är mer lyhörda och medvetna om vår förhållningssätt i barngruppen.</i>	<i>att vi pedagoger är mer lyhörda och medvetna om vår förhållningssätt i barngruppen.</i>	<i>Marie och Jennifer</i>	<i>till nästa studiedag.</i>
Uppföljning - sker på kort uppföljning i			
Hur? Hur gjorde vi?		Resultat Hur har det gått?	
Skriv här...		Skriv här...	
Utvärdering - sker på våra studiedagar i maj:			
Resultat: Hur har ni arbetat för att nå ert mål? Hur har det gått att åtgärda era risker?		Analys: Varför blev det som det blev? Varför ser resultatet av de vidtagna åtgärderna ut som det gör?	
Skriv här...		Skriv här...	

Rutin för Kränkingsanmälan

All personal som arbetar i förskolan och som får veta att ett barn upplever att hen har blivit utsatt för diskriminering, trakasserier eller kränkande behandling ska anmäla det till rektor

Anmälan ska göras så snart personal har fått vetskap om att någon upplever sig utsatt. Den som anmäler behöver inte veta exakt vad som har hänt och ska inte själv göra någon bedömning av om händelsen inneburit en kränkning, utan anmälan kommer att leda till att händelsen utreds.

Det är förskolans rektor som har ansvar för att se till att händelsen utreds, åtgärdas och följs upp så att alla former av diskriminering, trakasserier och kränkningar upphör.

Kränkning barn – barn utreds av biträdande rektor och vuxen – barn utreds av rektor.

Händelsen anmäls till huvudmannen.

Utredningen av en händelse där ett barn upplever sig kränkt ska alltid dokumenteras. Förskolorna dokumenterar ärendehantering i journalsystemet Prorenata och via digitala kontaktformulär – finns via kommunens intranät – IN. På sista sidan i detta dokument finns frågorna i anmälan för kännedom.

Så fungerar det:

1. Vid signaler om att barn känner sig kränkt anmäls händelsen skyndsamt av personal, digitalt via kontaktformulär i Prorenata. Anmälan går till rektor och biträdande rektor på aktuell förskola.

Anmälan om kränkande behandling (följ hyperlänken i rubriken eller gå in via IN)

2. Biträdande rektor / rektor tar emot anmälan och skapar ärende på barnet som upplever sig utsatt. Biträdande rektor / rektor lägger till den personal som rektor beslutar ska utreda händelsen som medlemmar i ärendet. För att säkerställa att anmälan når huvudman ska biträdande rektor / rektor alltid även lägga till registrator hos division Utbildning som medlem i ärendet.

3. Registrator meddelas automatiskt via mejl att hen är tillagd som medlem i ett ärende. Registrator lägger till skolchef som medlem i ärendet och tar fram avsedd anteckningsmall som heter "Bekräftelse på inkommen anmälan till huvudman gällande diskriminering/trakasserier eller kränkande behandling" och sätter skolchef som ansvarig för anteckningen. Skolchef får sedan signera anteckningen.

4. Biträdande rektor / rektor är ansvarig för att en utredning av händelsen genomförs skyndsamt men kan delegera uppgiften till lämplig person på förskolan. Den/de personer som fått i uppdrag att genomföra utredningen fyller i avsedd anteckningsmall "Utredning av kränkande behandling". Det är möjligt för flera personer att arbeta i samma mall. När anteckningen är klar ska biträdande rektor / rektor sättas som ansvarig för anteckningen. I och med detta kommer biträdande rektor / rektor som ansvarig för utredningen att få signera anteckningen. Om de utredande personerna inte har tillgång till Prorenata används kontaktformulär, precis som vid anmälan av kränkningen. Kontaktformulären

hamnar i samma funktionsbrevlåda som anmälan av kränkningen och hanteras av rektor eller den rektorn delegerat ansvaret till. Utredningen läggs in i befintligt ärende.

Utredning av kränkande behandling (följ hyperlänken i rubriken eller gå in via IN)

5. När utredningen är färdigställd ska förskolan upprätta en åtgärdsplan om biträdande rektor / rektor bedömt händelsen som en kränkning. Om utredningen visar att det inte rört sig om en kränkning behöver åtgärdsplan inte upprättas utan ärendet kan avslutas.

Anteckningsmallarna som används för detta är "Åtgärd/Handlingsplan kränkande behandling" och "Avslut och utvärdering av handlingsplan kränkande behandling". Biträdande rektor / rektor sätts som ansvarig för samtliga av dessa anteckningar och signerar dessa. Ärendets status ändras till avklarat när ärendet avslutats.

Även dessa anteckningsmallar finns som kontaktformulär och kan läggas in i ärendet via funktionsbrevlåda.

Åtgärd/handlingsplan kränkande behandling

(följ hyperlänken i rubriken eller gå in via IN)

Avslut och Utvärdering av handlingsplan kränkande behandling

(följ hyperlänken i rubriken eller gå in via IN)

6. När ärendet avslutats upprättar registrator en sista anteckning i ärendet som är "Skolchefs bekräftelse på att kränkningsärende avslutas". Skolchef sätts som ansvarig för anteckningen och signerar dessa anteckningar regelbundet. Registrator ändrar ärendets status till arkiverat. Detta sker i början av månaden i samband med att registrator upprättar delegationsprotokoll för återrapportering till nämnden.

Samtal med personal som upplevs utsätta

Utredningsskyldigheten gäller också vid misstanke om att någon av personalen utsatt barn för diskriminering, trakasserier eller kränkningar. Utredningar som gäller personal kan bara genomföras av rektor, men har samma grundläggande struktur som utredningar av diskriminering, trakasserier och kränkningar mellan barn. Utredande samtal ska genomföras med såväl berört barn som medarbetare.

Observera att rektor alltid ska informera skolchef och HR då utredning påbörjas rörande barn som upplever sig trakasserad, diskriminerad och/eller kränkt av personal. I det fall rektor upplevs utsätta ett barn ansvarar skolchef för utredningen.

För vårdnadshavare

Som vårdnadshavare kan du anmäla kränkande behandling, mobbing eller trakasserier via förskolan eller förskolans webbsida, under rubriken "Trivsel och trygghet".

Det finns rutiner och planer för att säkerställa att verksamheten arbetar löpande med frågor som kränkande behandling, mobbing och trakasserier. Förskolan ska se till att barnen inte kränker eller trakasserar varandra. Om det händer, måste förskolan undersöka saken och snabbt sätta stopp för det.

Bilaga 1 - Frågor i Prorenata

Kontaktformulär - Nyköpings kommun

Anmälan om kränkande behandling

I anmälan finns följande frågor att besvara;

Namn på berört barn (som upplever sig utsatt)

Personnummer på berört barn

Förskola

Avdelning

Vem har anmält

Datum för händelsen

Namn på barn / personal som upplevts utsätta eller som bevittnat händelsen

Kort beskrivning av händelsen

Plats för händelsen (förslag finns)

Typ av händelse (förslag finns)

Datum för när personal fick kännedom om händelsen

Hur fick verksamheten först kännedom om händelsen (förslag finns)

Har barnets vårdnadshavare kontaktats

Ditt namn

Din epost

Ditt telefonnummer (avdelningens)

Efter anmälan fortsätter ärendet med;

- Utredning
- ev. Åtgärd och handlingsplan
- ev. Avslut och utvärdering